

NOTAT

Dato: 24. november 2008
Kontor: Kontrol- og analyseen-
heden
J.nr.: 2008/4014-46

Talepunkt til brug for samråd i Folketingets Udvalg for Udlændinge og Integrationspolitik den 26. november 2008, kl. 09.00

Samrådsspørgsmål E

Ministeren bedes i et samråd forud for rådsmødet den 27. - 28. november 2008 vurdere mulighederne for at påvirke kommende drøftelser af konsekvenserne af den såkaldte Metock-dom af 25. juli 2008 således, at risikoen for misbrug af reglerne om fri bevægelighed mindskes væsentligt. Ministeren bedes endvidere oplyse, hvorledes hun vurderer chancerne for at komme igennem med ønsket om en ændring af opholdsdirektivet, så der igen kan stilles krav om, at tredjelandstatsborger skal have et forudgående lovligt ophold i en anden medlemsstat for at få familiesammenføring med en EU-borger

- Samrådsspørgsmålet afspejler, at vi i denne sag i forhold til det øvrige EU arbejder på flere niveauer.
- For det første arbejder vi for at undgå, at opholdsdirektivets regler bliver genstand for eller afsæt for misbrug, omgåelse eller lovovertrædelser.
- For det andet arbejder vi for, at Kommissionen fremsætter forslag til ændring af opholdsdirektivet, så medlemsstaterne igen kan stille krav om, at tredjelandstatsborgere skal have et forudgående lovligt ophold i en anden medlemsstat for at få familiesammenføring med en EU-borger, der har gjort brug af retten til fri bevægelighed.

- Jeg vil uddybe, hvordan vi bedst muligt søger at håndtere arbejdet hermed.
- Derefter vil jeg komme med et forsigtigt bud på, hvordan jeg vurderer, at sagen ender.
- Helt kort vil jeg dog først sige, at jeg blandt flere af mine kolleger i de andre EU-lande oplever stor forståelse for de danske synspunkter.
- Nemlig at det er uheldigt, at retten til fri bevægelighed efter Metock-dommen risikerer at undergrave EU's mål om en styrket bekæmpelse af ulovlig indvandring.
- Følgen af Metock-dommen er imidlertid, at der gives ret til familiesammenføring efter opholdsdirektivet for en tredjelandstatsborger, der ikke forinden har haft lovligt ophold i EU.
- Under RIA-rådsmødet den 25. september 2008 var Metock-sagen således sat på dagsordenen efter dansk ønske, idet jeg netop ønskede at drøfte dommens konsekvenser med mine kolleger.
- Ved rådsmødet denne uge er punktet "Fri bevægelighed for personer: Misbrug og grundlæggende problemer" sat på dagsordenen. Det er sket på britisk foranledning som opfølgning på drøftelserne fra rådsmødet

den 25. september. Indenrigspunkterne, og dermed også Metock-sagen, behandles i morgen.

- Den 25. september havde vi en første politisk drøftelse af spørgsmålet. Kommissionen erklærede sig parat til på grundlag af den igangværende evaluering af opholdsdirektivet at forelægge alle nødvendige og hensigtsmæssige retningslinjer eller forslag. Navnlig for at bekæmpe eventuelle uretmæssige anvendelser, lovovertrædelser eller misbrug af reglerne om personers frie bevægelighed.
- Rådet besluttede også at ville vende tilbage til spørgsmålet, når evalueringen er afsluttet, formentlig i næste måned. I den forbindelse har Kommissionen – ikke mindst på dansk foranledning – etableret en ekspertgruppe, der skal se på muligt misbrug af direktivet.
- Herudover er det vigtigt at nævne, at vi under rådsmødet den 25. september i indvandrings- og asylpagten blev enige om et afsnit, hvori det hedder, at man vil sørge for, at risikoen for bekæmpelse af ulovlig indvandring skal forebygges også som led i politikken om personers frie bevægelighed.
- Pagten blev vedtaget ved samme møde og endeligt godkendt af stats- og regeringscheferne måneden efter [den 15.-16. oktober 2008].

- Rådsmødet den 25. september mundede altså ud i, at Kommissionen med afsæt i evalueringen vil udarbejde retningslinier eller forslag.
- Når det kommer til bekæmpelse af misbrug inden for det gældende opholdsdirektiv, er det sådan, at evalueringsrapporten forventes på et senere tidspunkt at blive suppleret med afrapporteringen fra den ekspertgruppe, der under ledelse af Kommissionen ser på bekæmpelse af misbrug og lovovertrædelser af reglerne i opholdsdirektivet.
- Danmark deltager sammen med de øvrige medlemsstater i ekspertarbejdsgruppen.
- Ekspertgruppen har indtil videre mødtes to gange, senest i forgårs [den 24. november 2008].
- Mine embedsmænd deltager aktivt i arbejdsgruppen.
- Vi ser gerne, at arbejdsgruppens arbejde på sigt munder ud i et forslag fra Kommissionen om ændring af opholdsdirektivet, så medlemsstaterne igen kan stille krav om forudgående lovligt ophold, da det vil være en af måderne at undgå misbrug af reglerne om fri bevægelighed.
- Og under alle omstændigheder er der med denne arbejdsgruppe sat fokus på, hvordan vi hindrer, at op-

holdsdirektivets regler bliver genstand for eller afsæt for misbrug, omgåelse og lovovertrædelser.

- Det må være i alles interesse.
- Med andre ord: Vi støtter op om reglerne om fri bevægelighed for personer. Vi støtter ikke op om misbrug, omgåelse eller lovovertrædelser.
- Når det kommer til en ændring af retstilstanden gennem et ændret opholdsdirektiv, er det klart, at en sådan ændring kræver, at Kommissionen vil foreslå ændringen, og at medlemslandene og Europa-Parlamentet vedtager et sådant forslag.
- Dertil er vi ikke nået endnu.
- Men som jeg allerede har antydnet, har vi for alvor fået sat sagen på dagsordenen i EU
- Udover drøftelserne under og i forbindelse med rådsmødet den 25. september har jeg besøgt mine ministerkolleger i Berlin og Rom for at drøfte sagen, ligesom jeg i starten af næste måned skal besøge min kollega i Prag og i starten af det nye år min kollega i Madrid. Der er desuden flittige kontakter med en række lande på embedsmandsniveau.

- Vi ser det derfor også som positivt, at sagen nu drøftes på det førstkommende RIA-rådsmøde, hvor der i modsætning til RIA-rådsmødet den 24. oktober er indenrigspunkter på dagsordenen.
- Det er muligt, at rådsmødet munder ud i egentlige rådskonklusioner.
- Det overordnede tema i det udkast til rådskonklusioner, som vi indtil nu har set, er bekæmpelse af misbrug, lovovertrædelser og omgåelse af reglerne i opholdsdirektivet.
- Udkastet tager afsæt i drøftelserne fra rådsmødet den 25. september med fokus på familiesammenføring efter opholdsdirektivet samt udvisning af kriminelle EU-borgere og tredjelandstatsborgere, der har opnået ret til ophold i en anden medlemsstat som følge af reglerne om fri bevægelighed.
- Der er fortsat drøftelser om udkastet.
- Så det er på nuværende tidspunkt ikke klart, hvad indholdet bliver i de rådskonklusioner, man måtte nå til enighed om på rådsmødet i morgen.
- Som sagt er vi glade for, at sagen står højt på dagsordenen også i de øvrige EU-lande.

- Det afspejler, at der er tale om et europæisk – og ikke kun et dansk – problem.
- Hvis eventuelle rådskonklusioner på rådsmødet denne uge kan bidrage til en europæisk løsning, er det godt.
- Og det er afgørende for os at eventuelle rådskonklusioner holder døren åben for en direktivændring som følge af Metock-dommen og i overensstemmelse med udfaldet af RIA-rådsmødet den 25. september 2008.
- Med der er tale om en kompleks proces, der ikke nødvendigvis er hurtigt klaret.
- Jeg vil sige følgende, hvis jeg skal prøve sammenfattende at drage nogle konklusioner og komme med en form for bud på, hvad der videre sker.
- Opholdsdirektivet fra 2004 var ikke let at forhandle på plads i sin tid.
- Samtidig er princippet om den frie bevægelighed for personer helt grundlæggende i EU-samarbejdet.
- Dog var det således, at 11 lande intervenerede under Metock-sagen, og 5 af dem, inklusive Danmark, stillede krav om forudgående lovligt ophold.

- Danmark har haft held med at få sagen bragt på dagsordenen som det europæiske problem, der er tale om.
- At problematikken nu er afspejlet i indvandrings- og asylpagten, viser at der er tale om højprofileret sag, der skal løses.
- Nu foregår drøftelserne på både ekspertniveau og i Rådet. Der er fortsat forskellige holdninger til, hvordan problemstillingen bedst kan adresseres. Bl.a. er Kommissionen og visse medlemsstater fortsat skeptiske overfor, om der er behov for en direktivændring.
- Men der er enighed om, at løsningen skal sikre, at medlemsstaterne får tryghed for, at reglerne om fri bevægelighed ikke bliver genstand for eller afsæt for misbrug, omgåelse og lovovertrædelser.
- Om løsningen kommer til at bestå i en ændring af opholdsdirektivet, som vi ønsker, er endnu for tidligt at sige, men muligheden består.
- Vi gør hvad vi kan, for at muligheden bliver til virkelighed.